

ACTIVITATS PER A CENTRES EDUCATIUS

EN MOTIU DE CELEBRACIÓ DEL 21 DE MAIG

**DIA INTERNACIONAL DE LA DIVERSITAT CULTURAL PEL DIÀLEG
INTERCULTURAL**

Recursos

i

Guia didàctica

- 0. Introducció i resum de les activitatpàg 2
- 1. Descripció activitat *Bagul del dels jocs del món*.....pàg 4
- 2. Descripció activitat EXPOSICIÓ“7.5M Construïm un país”.....pàg 6
- 3. Unitat didàctica EXPOSICIÓ“7.5M Construïm un país”pàg 8

0. Introducció

Serà el tercer any es celebra a la ciutat el dia internacional de la diversitat cultural pel diàleg i el desenvolupament (21 de maig) en el que es va crear el programa del *Maig intercultural*

Tal i com estableix la directora de la UNESCO

“Celebrar la diversitat cultural és posar en relleu una font incomparable d’intercanvis, innovació i creativitat. És reconèixer que la riquesa de les cultures és l’energia constitutiva de la humanitat, una basa fonamental per a la pau i el desenvolupament, la promoció del qual és indissociable del respecte dels drets humans.

....

Enguany, des de l’ajuntament es promouen dues activitats obertes centres educatius amb la finalitat de que els infants i joves tinguin més coneixement sobre altres cultures, i prenguin consciència de la diversitat cultural que hi ha la ciutat, i així potenciar la interculturalitat entre les diferents cultures que cohabituen a Mataró.

Les activitats dirigides al centres educatius son: (veure informació ampliada en les següents pàgines)

1) Bagul de jocs del món

Dates: del 9 al 15 de maig

Públic: Per a 4rt, 5è o 6è (un dels tres cursos) i 1r de la ESO

Activitat per conèixer jocs dels 6 continents. Dinamitzada per part de dos monitors de l’ajuntament
Un bagul màgic de jocs del món amb uns personatges molt juganers apareix a la ciutat durant una setmana, tot convidant a l’alumnat a jugar a jocs de diferents estils i formes.

2) Exposició 7.5m Construïm un país

Dates: del 15 al 27 de maig

Públic: Per a 6è de primària i 2n o 3r de la ESO

Exposició sobre la construcció del barri de Rocafonda, una mirada de la construcció comuna i de la immigració. L’exposició recull el testimoni de diversos actors del barri, de diferents orígens, que expliquen com hi han arribat i quines són les seves expectatives. També posa de manifest la necessitat de trencar tòpics i estereotips en relació a la immigració i a la diversitat cultural.

Consta de dues activitats: A) Activitat de sensibilització prèvia a l’aula amb durada d’una a una hora i mitja (amb monitoratge o dinamitzada per part del professorat segons es vulgui) B) visita guiada per a grups (escolars i altres). Durada de la visita 45 min aproximadament

1. Bagul de jocs del món

1. Descripció activitat *Bagul de jocs del món*

Amb la finalitat d'apropar als més petits i als joves jocs d'altres cultures, des de l'ajuntament de Mataró, i amb la col·laboració de la diputació de Barcelona, hem preparat una activitat lúdica on es podran fer tastets de diversos jocs del món.

Durada de l'activitat: Entre 1h i 1.30h depenent del nombre de grups

Quan està disponible? Des del dimarts 9 fins al dilluns 15 de maig.

Ubicació: En funció de la demanda s'ubicarà a la pròpia escola o un lloc proper.

Com faig la demanda? A través d'un formulari d'inscripció que trobareu clicant [aquí](#)

Puc demanar-ho per a diversos cursos? No, s'ha de triar o bé 4rt, 5è o 6è. En el cas de la ESO només s'ofereix a 1r.

Requisits de l'espai: L'activitat es pot fer tant a l'exterior com a l'interior en una sala diàfana i gran com per ubicar 30 alumnes en moviment. Seran necessàries 4 taules. Dos els jocs de taula, les partides poden durar 10 o 15 min, es demanen algunes cadires per tal de poder jugar còmodament.

Objectius generals i específics

Objectius generals:

- L'ús dels jocs com a punt de trobada entre les diferents persones i cultures d'arreu del món.
- Els jocs de moviment com a base popular dels esports i la pràctica de l'exercici físic

Objectius educatius (específics)

Els principals objectius educatius d'aquest material són:

- Promoure la sociabilitat i el civisme mitjançant el coneixement i la pràctica de jocs tradicionals de Catalunya i d'arreu del món.
- Mostrar els jocs de moviment i l'activitat física com una activitat plaent molt propera a la pràctica esportiva.
- Promoure els valors de la interculturalitat i l'apropament a d'altres cultures per prevenir el racisme i la xenofòbia davant el fenomen de la immigració.

Amb aquest material es pot convertir qualsevol equipament educatiu o espai públic del municipi en un escenari de joc idoni per als infants on gaudeixin d'una selecció de jocs propis de la nostra cultura i descobreixin d'altres de característiques similars, jugats arreu del món.

Els jocs dels quals es disposen al bagul són jocs de taula:

- Tsi-ko-nai (originari de Mèxic)
- Main karet gelang (originari d'Indonèsia)
- lo-io (originari de grecia)
- Kubuk manuk (originari d'Indonèsia)
- Pondas (originari de Moçambic)
- Strech (originari de Sudàfrica)
- Schwarze katze (originari d'Alemanya)
- Baldufes (originari de l'antic Egipte)
- Bales (originari de l'antic Egipte)
- Xapes (tot el món)

I també d'activitat més física

- Table skittles (originari de Gran Bretanya)
- Shove ha'penny (originari de Gran Bretanya)
- Carrom (originari Índia)
- Crokinole (originari de Canadà)
- Juego de la Rana (originari d'Espanya)

Com es pot veure en el llistat anterior de jocs, els nens i nenes poden fer un viatge per les diferents ciutats dels 6 continents sense que s'hagin de moure de Mataró, d'aquesta manera tenen més opcions de joc i coneixen més formes de divertir-se alternatives a les que han tingut fins ara.

2. EXPOSICIÓ DINAMITZADA

“7.5M Construïm un país”

**7,5 M
construïm
un país**

“El desconetament entre les persones fa que no tinguem tan bona relació com seria desitjable.”

Riia Zana
Catalunya - Espanya

La demografia, l'economia, la societat i la cultura catalana del nou mil·lenni no es poden entendre sense la immigració.

Més del 70% de les persones que viuen a Catalunya han migrat o són descendents d'immigrants arribats durant el segle XX o XXI.

“Em fa ràbia si em diuen immigrant perquè fa anys que visc aquí. Normalment ho diuen per tocar els nasos però no em sento discriminat.”

Muhamad Haidzi
Laraki - Marroc

“El fet d'estrangeria actual el que fa és crear ciutadans de primera i de segona i crec que si volem fer un nou país és per trencar amb tot el que teniem interiorment. Si ens independitzem per fer el mateix anem malament.”

Marc Andrés Massó
Mataró

“Cal ajudar les persones que venen, ser oberts i no escoltar els rumors sinó formar-te la teva pròpia opinió.”

Maria Angeles Gonzalez
Madrid - Espanya

Els prejudicis són valoracions sense base de certesa que poden condicionar tota una sèrie d'actius i pensaments erronis i negatius envers l'altre. Amb el temps les mirades canvien.

Catalunya s'ha fet a través de la mirada que projecta i rep de la immigració. El reconeixement de l'altre és l'inici del diàleg intercultural.

2. EXPOSICIÓ DINAMITZADA. "7.5M Construïm un país"

Descripció de l'activitat

L'activitat consta de dues parts.

- a) Activitat de sensibilització a l'aula (per part del professorat o monitors ajuntament segons disponibilitat). **Entre 1h i 1.5h**
- b) Visita guiada de l'exposició "7.5M Construïm un país" per part d'un tallerista de l'Ajuntament de Mataró i un membre d'alguna de les entitats participants segons disponibilitat. **45 min aprox**

Durada de l'activitat: part a) D'una hora a una hora i mitja / part b) Exposició guiada 45min aproximadament

Quan està disponible? Des del dilluns 15 fins al divendres 27 de maig.

Ubicació: a) L'activitat prèvia, al centre educatiu b) L'exposició s'ubica a la Biblioteca Antoni Comas

Com faig la demanda? A través d'un formulari d'inscripció que trobareu clicant [aquí](#)

Puc demanar-ho per a diversos cursos? A primària només s'ofereix a 6è. En el cas de la ESO, podeu triar 2n o 3r (un dels dos).

Descripció Exposició

Exposició sobre la construcció del barri de Rocafonda, una mirada de la construcció comuna i de la immigració. Aquesta mostra, promoguda per Òmnium Cultural, explica com, amb pocs anys i l'esforç de tots, s'ha construït un barri com Rocafonda. L'exposició recull el testimoni de diversos actors del barri, de diferents orígens, que expliquen com hi han arribat i quines són les seves expectatives. També de forma indirecte aborda els tòpics, estereotips i prejudicis en relació al fenomen migratori i la diversitat cultural.

L'exposició va ser promoguda per: Òmnium Cultural Amb el suport de: AV de Rocafonda / L'Esperança / Ciutat Jardí, Comunitat Islàmica Al Ouahda, Taghrast Espai Amazic, Associación de Ayuda Mana, Associació Baobab, Associació Badenya de Mali, Ajuntament de Mataró

3. UNITAT DIDÀCTICA

3.1 ACTIVITATS DE SENSIBILITZACIÓ A L'AULA. 7.5 M Construïm un país

Introducció

Mataró és una ciutat amb un elevat nombre de població, una de les causes del creixement demogràfic ha estat a causa de l'arribada de gent procedent d'altres països, si bé actualment aquest flux migratori ha disminuït a causa de la crisi, no podem negar que Mataró és una ciutat amb molta diversitat cultural i que aquestes es tendeixen a invisibilitzar. Malgrat tota aquesta diversitat que tenim a la ciutat, no sabem apreciar-la.

L'objectiu que persegueix aquesta activitat és "normalitzar" la diversitat i que l'entorn pugui apreciar-la, la diversitat és un fenomen que forma part de les nostres vides sobre tot en el món escolar. Els objectius que es pretenen assolir amb aquesta activitat serien fomentar que els més petits aprenguin a respectar el seu entorn i les diferents realitats culturals que els envolten ja que forma part de la seva identitat com a mataronins i que identifiquin com s'ha creat la ciutat i les seves identitats.

És una activitat complementària a l'exposició de "7,5 M construïm un país" promoguda per Òmnium Cultural l'any 2016 i on van participar diverses entitats del barri de Rocafonda i El Palau.

Es proposen dues activitats (que són complementàries) per a primària

1) La caça del estereotip i

2) L'arbre dels estereotips

i una per a secundària: **El legal**

Unitat didàctica

Objectius d'aprenentatge.

Els objectius d'aquesta activitat, principalment, són que les escoles i instituts que hi participin en el projecte tinguin un coneixement i una experiència prèvia a l'exposició que aniran a veure. La finalitat és trencar amb els estereotips i les idees preconcebudes que es té sobre el col·lectiu de persones procedents d'altres països que viuen a Mataró. Es tendeix a generalitzar, i pensar que tots segueixen un mateix patró de conducta, quan no és així cada persona i cada cultura té les seves peculiaritats particulars, i el que s'intenta amb aquesta activitat que els participants se n'adonin de la realitat que els envolta.

Seleccionar el tipus d'activitat d'aprenentatge que facilitarà a l'estudiant assolir els objectius proposats.

Les activitats que es realitzaran seran grupals, en les que hauran de participar tots els alumnes de la classe, per tal d'evitar que ningú es quedi fora de l'activitat, d'aquesta manera es poden escoltar les diverses opinions que hi ha en la classe, és un modus d'aprenentatge molt més enriquidora per als alumnes, ja que es crea un espai en el que podran compartir fer l'activitat d'escolta activa. A part de l'objectiu general, que es trencar amb els estereotips i ser més tolerants amb la diversitat cultural, el que també s'aconsegueix amb aquestes activitats grupals és la cohesió de grup, i es potencia el treball en equip tot això contribueix al reconeixement com a grup, es permet deixar al marge els mecanismes de defensa de les persones envers els altres.

Temps de dedicació i el calendari de cadascun dels apartats de la unitat didàctica

Es tractaria de fer aquestes dinàmiques en una sessió corresponent a la assignatura en la que es treballaria aquesta activitat.

Les activitats estan pensades per que es puguin fer amb una hora i mitja, cada activitat té la seva pròpia explicació, les seves instruccions corresponents i una serie de preguntes que estan pensades per a que donin peu a un debat i reflexió al final de cada activitat. El rol que ha d'adoptar el dinamitzador o dinamitzadora consta bàsicament en fer de guia pels alumnes i ser una figura de referència, el que importa realment és que ells, el alumnes, siguin els protagonistes, la seva intervenció ha de ser mínima per tal de donar l'autonomia suficients als nens i nenes perquè es puguin expressar sense cap tipus de limitació i per evitar que se sentin cohibits al tenir present la figura del professor.

Primària

Aquesta activitat es podria encabir en l'àrea d'**educació per al desenvolupament personal i la ciutadania**, és on s'adquireixen la majoria de coneixements de la societat en la que vivim (tradicions, diversitat, etc), és la secció idònia per treballar i conèixer més sobre la diversitat que hi ha Mataró, des d'aquesta assignatura els nens poden aprendre i saber més sobre la realitat que els envolta. Permet identificar els propis prejudicis i rebuig de comportaments i actituds discriminatòries en els diferents àmbits relacionals escolars i extraescolars.

Aquesta àrea té com a finalitat proporcionar a l'alumnat els coneixements i les eines per ubicar-se a l'entorn on viu per aprendre a habitar-lo, a respectar-lo i a millorar-lo, a partir dels coneixements. Han de veure la realitat des d'un altre punt de vista alie al seu, per aprendre a ser tolerants.

Aprendre a conviure implica tenir en compte l'enriquiment que proporcionen les relacions socials i, en especial, el diàleg intergeneracional i la valoració de les aportacions, manifestacions i produccions culturals en la seva diversitat i pluralitat de gènere.

Aprendre a habitar el món requereix la comprensió per part de l'alumnat de la realitat que l'envolta, que es reconegui en la seva pertinença al grup i a la societat, que interactuï amb l'entorn i es comprometi a la seva millora. Aquesta competència mobilitza els sabers escolars que han de permetre a l'alumnat comprendre la societat i el món en què es desenvolupa.

El curs més adient per realitzar aquesta activitat és 6è de primària, és el curs adequat ja que és on té més importància aquesta assignatura. La convivència i valors cívics permet als alumnes fer una identificació dels drets i dels deures individuals i col·lectius recollits en les declaracions universals.

Secundària

L'àrea idònia en la que es pot encabir aquesta activitat és en la d'educació per al desenvolupament personal i la **ciutadania**, ja que aquesta àrea té com a finalitat contribuir a la creació d'una societat més lliure, justa equitativa sense excloure cap persona ni

col·lectiu. L'educació per al desenvolupament personal i la ciutadania ha de promoure l'adquisició d'uns valors humanitzadors que no exclouin cap persona ni cap col·lectiu.

aprendre a conviure- relacions humanes des del respecte per la dignitat personal i la igualtat de drets. Desenvolupar valors fonamentals tots aquests valors han d'ajudar als nois i a les noies a manifestar una actitud d'empatia, vers a l'altre, és a dir intentar comprendre els sentiments de l'altre i actuar de manera que es tingui en compte a l'altre.

El cicle més convenient per fer aquesta activitat és a **2n o 3r d'ESO** perquè, és el curs en el que es fa l'aprenentatge del coneixement de la Declaració universal dels drets humans i d'altres documents de caràcter fonamental i universal i presa de consciència de la seva necessitat i vigència. Amb aquests coneixements els alumnes poden identificar i rebutjar les situacions d'incompliment d'aquests drets d'àmbit global i anàlisi de la situació en l'entorn proper, per mitjà de l'observació i la interpretació crítica de la realitat. També els hi permet identificar i rebutjar comportaments i actituds discriminatòries (sexistes, misògines, homofòbiques, xenòfobes de preponderància de la força física) en els diferents àmbits relacionals escolars i en les relacions personals i socials d'àmbit extraescolar.

L'assignatura de ciutadania permet que els alumnes tinguin un reconeixement de la diversitat social, cultural, afectiva i d'opcions religioses i laiques que es manifesten en el nostre entorn i fa més tolerants davant de la manifestació d'actituds de sensibilitat, respecte i empatia envers costums, valors morals, sentiments i formes de vida diferents als propis, tot reconeixent els valors comuns.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

Es proposen dues activitats per a primària

La caça del estereotip (Activitat per 6è de primària)

Instruccions:

Explicar els conceptes següents:

- **Idees preconcebudes:**

- ▣ **Prejudicis:** qualsevol judici a priori, respecte a un altre, que es fa abans de conèixer a la persona, podent ser favorable o desfavorable. Encara que és cert que en la seva gran majoria es qualifiquen habitualment les actituds negatives respecte a un determinat grup en particular. Consisteix en tenir una opinió o idea sobre un membre d'un grup sense conèixer realment a l'individu. Ex: Totes les persones descendents de l'ètnia negra no són molt intel·ligents o són dolentes.
- ▣ **Estereotips:** Generalització de determinades característiques d'alguns membres d'un grup al seu conjunt. Per exemple: "els catalans són un garrepes" o bé "els andalusos són ganduls". Per norma general els estereotips no són ni negatius ni positius, simplement són creences. Aquests estereotips ens faciliten la feina d'ordenar la realitat que ens envolta. Ens és més fàcil generalitzar i veure tothom igual que fer l'esforç de destriar i veure les característiques individuals de cada membre d'un grup o col·lectiu.
- ▣ **Interculturalitat:** Convivència de moltes cultures en un mateix territori, aquesta convivència comporta una interacció entre aquests cultures.
- ▣ **Discriminació:** Tractar diferent i de manera injustificada despectivament tant a una persona com a un grup social, tractant a aquests amb un tracte des favorable, despectiu o perjudicial en àmbits educatius, socials, econòmics, legals, laborals, etc. aquesta discriminació es pot donar per motius diferents com per exemples: la condició social, econòmica, religió, sexe, color de pell, ètnia, condició física, edat, diferències culturals, preferències polítiques, ideològiques o sexuals, entre altres condicions que tingui la persona o sector social discriminat.

Objectius de l'activitat: desvetllar estereotips d'origen cultural i ètnic. Facilitar el procés de comprensió dels mecanismes que condueixen a la formació d'estereotips.

Durada de l'activitat: 40 a 50 minuts

Número de participants: mínim 8.

Material: Allò necessari per escriure.

1. Preparació de l'activitat: es fa sortir de l'aula a 3 voluntaris i se'ls explica que durant uns minuts representaran davant del seu grup de classe el paper de 3 persones que no es veuen fa molt. Han d'estar a de classe un 5-10 minuts aproximadament.
2. Durant la representació els tres voluntaris hauran de parlar entre elles sobre les seves activitats quotidianes, les seves famílies, els seus amics, aficions, es seus problemes, el seus projectes, etc. Se'ls donarà 5 minuts perquè puguin preparar-se la conversació.
3. S'explicarà al grup que els tres companys que es troben fora de l'aula estan preparant una petita actuació teatral en la que cada persona representarà un paper: un estranger, una persona pertanyent a un grup ètnic determinat, un gitano, i un tercer paper que hauran deduir.
4. S'explica també al grup que el seu treball consistirà en observar atentament la actuació dels seus companys amb l'objectiu d'identificar qui es qui. Durant la representació hauran d'apuntar individualment totes aquelles característiques (gestos, expressions, comentaris, etc) que en en la seva opinió siguin un exemple de les seves deduccions.

Desenvolupament:

1. Els tres voluntaris entren a la sala i es desenvolupa la representació mentre que cada membre del grup, que fan el rol d'observador, prenen nota.
2. Al acabar es realitza una posada en comú en la que cada observador presenta les seves conclusions i s'intercanvien les raons que argumenten les seves deduccions.
3. Després de la posada en comú s'explica que ningú dels tres companys se'ls hi ha indicat que representi cap rol determinat.
4. S'extreuen una llista de idees preconcebudes que han influït en les deduccions realitzades pel grup.
5. Per últim, s'estableix un petit debat orientat a avaluar les idees preconcebudes que hagin sorgit i el modus en el que aquestes influeixen en la nostra actitud cap a les persones i als grups.

L'arbre dels estereotips (Activitat per a 6è de primària)

Dibuixar un arbre, en les arrels escriure els estereotips, en el tronc les accions i a la de copa l'arbre les alternatives.

Orientació de l'activitat: segons la psicologia social, tenim una propensió al prejudici que tendeix a formar generalitzacions, que ens permet simplificar el món.

Aquestes categoritzacions basades en estereotips es solen convertir en prejudicis quan no son reversibles. L'agreujant dels prejudicis, és que, d'alguna forma, terminen justificant les conductes de discriminació cap a certes persones per fet de pertànyer a un grup determinat. el més difícil de reconèixer és que la discriminació pot beneficiar al grup que discrimina encara atemptant contra els drets inviolables de la persona.

Objectius:

- Comprendre la funció dels estereotips i les raons per les quals es mantenen.
- Prendre consciència de la necessitat d'acabar amb tot tipus de discriminació i actuar en conseqüència
- Ser conscients de la importància de les nostres actuacions en lluita contra el racisme i la xenofòbia.

Metodologia: Grupal

Temps: 45 min-1h

Material: Paper, tisores, rotuladors, tarjetas, cola en barra.

Procediment:

1. S'explica a la classe que un prejudici neix del judici de valor que fem de les actituds d'altres persones. La realitat es simplifica a través del estereotip i no es fidel a la individualitat.
2. Si els conceptes no queden clars, podem utilitzar el diccionari.
3. S'explica com serà el procediment durant l'activitat,s'han de formar equips de quatre
4. Es reparteix el material a cada equip
5. Posada en comú

Instruccions per al grup:

- Dibuixar un arbre del tamany d'una persona, amb arrels, tronc i branques en les arrels escriure, les pors i prejudicis que generalment es manifesten cap a les persones que considerem diferents
- En el tronc, escriure el tipus de conductes que provoquen la discriminació de les minories, grup de persones que estan reprimits per un altre grup que és la majoria.
- A la copa de l'arbre escriure els vostres desitjos i suggeriments per participar a la construcció d'una societat en la que totes les persones són tractades des del respecte, la justícia i la solidaritat
- penjar els dibuixos en les parets de l'aula, passejar i comentar-los.

Preguntes per a la reflexió:

- Perquè creieu que els col·lectius i majoritaris desenvolupen conductes de protecció davant les minories?
- Com reaccionaríem quan ens enfrontem a la diferencia?
- Qui creus que deuria actuar per aconseguir un espai de convivència intercultural?
- Com podem facilitar la trobada i l'intercanvi cultural?

Il·legal (ACTIVITAT PER 2n o 3r D'ESO)

Quin significat té ser il·legal? La següent activitat intenta que per un instant els participants i les participants es col·loquin en la pell de les persones en situació irregular

Objectius: reflexionar sobre les situacions que viuen les persones immigrants al no tenir opinió per reivindicar els seus drets.

Vivenciar la experiència de sentir-se una persona reprimida i sense llibertat de mobilitat

Procediment: Grupal.

Temps: l'activitat es realitzarà en una sessió de 1 o 2 hores depenent del temps que ocupi el debat final.

Materials: 2 tipus de documentació, un carnet de DNI i un altre carnet NIE caducat, i llaços grocs.

Metodologia: en el moment que s'entri a classe es repartiran els dos tipus de documentació aleatòriament. Després hauran de tornar a sortir fora de classe, es nombraran 2 representats de la organització i un policia d'aduanes. A la porta del aula es col·locarà una taula i una cadira. Les persones participants esperaran en fila i aniran passant d'una en una mostrant la seva documentació. Aquells que tinguin DNI passaran, sense cap tipus de problema i s'asseuran a la seva cadira. Aquells que tinguin un NIE caducat hauran de mostrar les seves pertinences i se'ls hi col·locarà una cinta groga. Al llarg de la sessió les persones il·legals rebran un tracte diferent a la resta del grup. Se'ls obligarà a deixar les seves pertinences a la aduana, s'asseuran en llocs assignats que no siguin els que ells han escollit, no tindran capacitat per intervenir, hauran de realitzar diferents tasques (recollir papers dels terres, ordenar l'aula etc.). Abans d'acabar la sessió, el monitor o la monitora llegirà el següent text de Jose Saramago i s'obrirà un debat sobre el tema "il·legal" i les conseqüències de la situació de irregularitat en la vida de les persones.

TEXTO: NINGUN SER HUMANO ES ILEGAL

La identidad de una persona no es el nombre que tiene, el lugar donde nació, ni la fecha en que vino al mundo. La identidad de una persona consiste simplemente en ser, y el ser no puede ser negado. Presentar un papel que diga cómo nos llamamos y dónde y cuándo nacimos es tanto una obligación legal como una necesidad social. Nadie, verdaderamente, puede decir quién es, pero todos tenemos derecho de poder decir quiénes somos para los otros. Para eso sirven los papeles de identidad. Negarle a alguien el derecho de ser reconocido socialmente es lo mismo que retirarlo de la sociedad humana. Tener un papel para mostrar cuando nos pregunten quiénes somos en el menor de los derechos humanos (porque la identidad social es un derecho primario), aunque es también el más importante (porque las leyes exigen que de ese papel dependa la inserción del individuo en la sociedad). La ley está para servir y no para ser servida. Si alguien pide que identidad sea reconocida documentalmente, la ley no puede hacer otra cosa que no sea registrar ese hecho y ratificarlo. La ley abusará de su poder siempre que se que se comporte como si la persona que tiene delante no existe. Negar un documento es, de alguna forma, negar el derecho a la vida. Ningún ser humano es humanamente ilegal. Y si, aun así, hay muchos que de hecho lo son y legalmente deberían serlo, esos son los que explotan, los que se sirven de sus semejantes para crecer en poder y riqueza. Para los otros, para las víctimas de las persecuciones políticas o religiosas, para los acorralados por hambre y la miseria. Para quienes todo les ha sido negado ,negarles un papel que identifique será la última de las humillaciones. Ya hay demasiada humillación en el mundo; contra ella y a favor de la dignidad, papeles para todos, que ningún hombre o mujer sea excluido de la comunidad humana. José Saramago

(En Tomas Calvo Bueza. Op. cit. pág. 219)

Valoració final

Aquestes activitats ajudaran als participants a entendre d'una manera exemplificadora, els valors que propicien a la interculturalitat:

- Saber respectar i valorar a l'altre.
- Defugir de l'etnocentrisme.
- aprendre a conviure
- Defugir dels prejudicis i de les generalitzacions